

САНА ОЛОХ

СССР ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОНУЛААРЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭХИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОНУЛААРЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чуралчынского районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов
трудящихся Якутской АССР

1931 жыл алтынны
15 күнүттөн тахсар

№ 17 (4131)

1972 жыл Олунньу 8 күнү
ОПТУОРООНУК

Сыаната
2 харчы

ҮҮТ БЫЛААННАРЫН ТОЛОРУУНУ БОЛБОМТО КИНИНГЭР

СССР XXIV съезди дойду экономиканын өрө көтө-
бүү, советской дьон олохторун уйгутун салгыы түп-
сарыны үгүс өртүнэн тыа хаһаайыстыбата сайдымыт-
тан тутулуктаабын чорботон бэлэтээбитэ, кинини
салгыы сайыннарыны баарабын программаны ыратан
огорбута.

Тыа хаһаайыстыбатын салгыы сайыннарыны, сүө-
хүттөн ылыллар бородуукталары үрдүнүгэ оройуон-
на улахан сорукур туруордуунулар. Пятилетка
бастагы сылыгар биһиги оройуонмут хаһаайыстыба-
лара государственны кытта ахсааны үүккэ 115,4, үүт
валовой мамыгар 104,7 бырыһыан толорбуттара. Ол
эрээри үүтү маһын былаана Эрлик Эрстиин ааты-
нан колхоз уонна Субуруускай аатынан совхоз аһа-
ра толорууларын суотугар эрэ, аһардылбыта. Бир
фуражнай ынахтан үүтү маһын Эрлик Эрстиин
аатынан колхозтан ураты хаһаайыстыбалар марабын
нан толорботохторо.

Пятилетка иккис сылын бастагы ыһа түмүктүнүн.
Үүтү валовой маһынга тохсунууларын график туол-
бутун үрдүнүн, ааспыт жыл бастагы бу ыһааһаар
аһаах үүт ыһаа. Бирдани ынахтан тохсунууга 41
кг үүт ыһаа график да, ааспыт жыл да таһымнара
толоруллубатылар. Бирдани ынахтан үүт маһын гра-
фирын Карл Маркс аатынан колхоз 21, Субуруускай
аатынан совхоз 12 кг толорбутулар. Үүтү государ-
ствога атымылаабын оройуон үрдүнүн 133 центнеринэн
ааспыт жыл таһымнара тиийбэтэ.

Хаһаайыстыбалар үүттэрин хаачыстыбата намыһах.
Ордук кутталлаах балаһынына совхоз Сыланнаабы
отделениетыгар таһыста. Тохсунууга маһыт 30-ча
тонна үүттүн 25 тоннага быраак буолла, ити иһиттүн
2,5 тоннага. олус мөлөбүнүн, туһаттаа таһыста. Карл
Маркс аатынан колхоз ый устата маһыт 10-тан тахса
тонна үүтэ туттарыллыбакка, аһаас халлаан аһы-
гар сыгар.

Үгүс хаһаайыстыбаларга үүт маһын үрдүнүн
утумнаах үлэ ытыллыбат. Маһыт үүккэ кытаанах
үчүөт, отчуотунас олохтоммот. Маһыт ынахтарга
көөннөрбөнү огорон снэтин, төрүүр ынахтарга оһу-
бай көрүү-истин, аһаатым сентөөхтүк тэриллэбэт.

Оройуон хаһаайыстыбалара ити итээстэри туоратар
иһин уталытыллыбат дьаһаллары ылаалара ирдэвр.
Дым уратыларын учуоттаан төрүүр ынахтарга оһу-
бай көрүүнү олохтоон минеральной бринеттери снэ-
тинин, витаминизациялаабын ытыахха. Ыһах тө-
рүүрүн кытта раздойга киллэринин туһааннаах зоо-
техниктар олохтуулара наада. Төрөөбүт ынахтарын
эбни аһылыгы тиһигин бисапка снэтинин тэрийэн
үүт маһынын үрдэтэр сорукур туар.

Сүөһү үлэһиттэрин иһиллэрингэр үүт хаачыстыбатын
тупсарыны болбомто кинингэр туруохтаах. Маһыт
үүт ыраас буолуутун снэтинэн туран сеператорнай
пууннары, снэахтары түргэниик аһан үлэе киллэрин
снэтиниллэхтээх.

Үүккэ государство биэрэр былааннарын толорор
иһин хас бирдини колхозтаах, совхоз рабочайын
ылыммыт тусгаах эбэһээтэлиһтибэлэрин чнэстээхтик
толорорго социалистической куоталаһыны кээниик та-
нитиллэхтээх.

Пятилетка иккис сылын үүккэ былааннарын снэ-
тиниллээхтик толорор иһин күүрээһнээх үлэе турунуу
иһин сорукуртаабын бирдэстара.

НЕФТЬ СҮҮРҮГЭ ДЭБИЛИЙЭР

КАЗАНЬ. Татария небн хосточчулара туйгун тү-
мүктэри снэтиниллэр. Олунньу 5 күнүгэр 278 тонна
«хара көмүһү» хосточчулар. Ити аата соруудагы ба-
тарда тыһ, тоннаан аһардылар.

Оттон олунньу 6 күнүгэр күн ортогун сабана өссө
бир дьобуһунаах снэтинне буолла — сыл сабаланы-
ыттан сир аһыттан онус мөлүүһүн тонна нефть
ылыһына. Былырыны итиччэ небн үс хонугунаа хө-
йутаан ылыһытара.

Бары производственной учаастактарга СССР та-
риллибитэ 50 сылын көрсө социалистической куота-
лаһыны кээнир. Бу дьобуһунаах снэтинне чнэвингэр
Ленин орденинаа «Татнефть» холбоһук коллектива
120 мөлүүһүн тонна, ааспыт сыллааһар 900 тонна-
наа, оттон былаанга көрүлүүбүттээгэр 400 тоннаан
элбэх убаһас оттуу хостуурга эбэһиннэстэнэр.

ССТА.

ССРС УОННА САХА АССР ТЭРИЛЛИБИТТЭРЭ 50 СЫЛЛАРЫН КӨРСӨ

Субуруускай аатынан совхоз Кытаанахтаабы отделениетын
рабочайдарын, инженернай-технической үлэһиттэрин
уонна сулууспалаахтарын ЭБЭҺЭЭТЭЛИСТИБЭЛЭРЭ

СССР XXIV съездин исторической
уураахтарынан өрө күүрдүлүн туран,
ССРС уонна Саха АССР төрүттэммиттэре
50 сыллаах юбилейдарын үлэе көрө бэ-
лэхтэрдээх көрсөр иһин, маһын үрдэти-
либит социалистической эбэһээтэлиһтибэни
ылыһабыт.

I. Саха АССР тариллибитэ 50 сылын
көрсө государствога үүтү атымылааһын
2580,5 центнерге тирээрден сыл аһардаа-
бы эбэһээтэлиһтибэни бэс ыйын 20 күнү-
гэр, эти атымылааһын сыл аһардаабы бы-
лаанын 380 центнери кулун тутар 1 күнү-
гэр толоруохтут.

3 тыһыынча солкуобайдаах күндү түү-
лээни тыаттан бултаан государствога тэт-
тарыахпыт.

Үүт валовой маһынын 2878,5 центнер-
ге тирээһин. 400 тонна мөһүмү баа-
һаага таһаахпыт. 200 гектарга хаары
тиһтэрэхпыт.

1200 куб. м. тутуу маһын көрдөн тутул-
лар объектарга таһаахпыт.

II. ССРС төрүттэммитэ 50 сылын чнэ-
һингэр: 1972 сылга отделение үрдүнэн
5757 центнер үүтү маһи 5161 центнерин
государствога туттарыахпыт. Үүтү госу-
дарствога атымылааһын сыллаабы былаа-
һын ахсынны 15 күнүгэр, эти туттарыны
былааннаа ахсынны 1 күнүгэр толоруох-
тут.

Ычат сүөһү сууккатаабы эбиллэтин
кыһын 300 грамма, сайын 800 грамма
тирээрден государствога туттарылар сүө-
һү 90 бырыһыана үрдүк уойуулааһынан

барарын, орто ыһааһына 296 кг буоларын
снэтиниллэһит.

Ыһах төрөөһүнүн үчүтэй бэлэмнээхтик
уонна тэрээһиннээхтик бытан ыһарай де-
ловой таһымнын 85 бырыһыаннаа, кулун
деловой таһымнын 75 бырыһыаннаа тир-
лээһит.

Сир уонна хөдүүнү тупсаран огоро-
го маһыны үлэлэри ытарга сорукутана-
быт.

300 гектар сирге дулбаны быстарарга,
335 гектар сирге хөдүүнү хорутарга
уонна дискалырга, 1140 гектар сирге
хөдүүнү өртүүргэ уонна ыраастырга,
6 км усталаах бүтэйдээһини ытарга, 2
тыһ. куб. м. буор бһыттары саһа огоро-
го уонна өрөмүөннүүргэ.

III. Ис кыһахтары толору туһанан ого-
буллар бородууксууа кээмэин уонна
хаачыстыбатын тупсарыахпыт, кээмилээ-
һин режимин кытаанахтык тутуһуохтут.

Отделение рабочайдарын, специалиста-
рын айар дьобурдарын үрдэтэн, социали-
стической куоталаһынын үлэһиттэр
ортолоругар сагалым тэрийэн, хас бирди
рабочай, специалист үлэһиттэр үрдүк
эппэһиннэстээх буолуутун хааччылаа,
бары мытыллар агитационнай-массабай
үлэлэргэ активнайдык кыттан. Бэйэ би-
лигин үрдэтэн туран бу эбэһээтэлиһтибэ-
ни толоруохтут.

Эбэһээтэлиһтибэ рабочайдар, инженер-
най-технической үлэһиттэр уонна су-
лууспалаахтар уонсай муһуһахтары-
нан ылыһына.

ШОФЕРДАР КУОТАЛАҤЫЛАРЫН КЫАЙЫЛААХТАРА

Ленин аатынан колхоз шо-
фердара хаһаайыстыба бы-
лааннаах үлэтин снэтиниллээх-
тик толоруутугар төһүү дьө-
нуунаа буолаллар.

Пятилетка бастагы сылы-
гар кнэһээртөн Харитонов
Иван Петрович куоталаһынаа
бастаата, ММЗ-555 марка-
лаах самосвал массыннаан
Бастааннан. Якутскайынан
үгүсүн көлөр-барар. Кини
үлгүмүн, уһун айаһына ту-
луурдаабын, тылыгар турум-
туотун бары хайгымаллар.
Уонна массыннаатын көрөр-
иктэро да бэрт. Аһаһаан
дуу, саахаллаан дуу, уһун-
нук турбута суох. Сыл уста-
та 37 тыһыынча кэрнэе ки-
лометры аһаһаата, 103425
тонна-километры огордо.
Ол аһа былаанна 164 бы-
рыһыан толордо. Алта пен-
тиертэн ордук умагыгы кэм-
чилээтэ.

Кини курдук эдэр шофер

Чедотов Николай Алексан-
дрович самосвала эмис ал
бэтин сүүрэр. Коммунисти-
ческой үлэ ударнига сыл-
лаагы былаанна 110 быры-
һыан толордо уонна 1736
килограмм умагыгы кэмчи-
лээтэ. Шофердар социалисти-
ческой куоталаһылары-
гар үһүс миһэтэни Савин

Афанасий Николаевич иһала.
Кини соруудагы толорууну
107 бырыһыаннаа тиргэтэ.

Онон колхоз бу үс эдэр
механизатордара массынна-
ны туһаныта үчүтэй үлэни
көрдөрдүлэр.

А. СИВЦЕВ,
биһиги общ. корр.

ТОЛОРУ ХААЧЧЫЛАР

Мырыла. Совхоз маһнаа-
бы отделениетын тракториһа
Николаев Гаврил Дмитрие-
вич ааспыт жыл түмүгүнэн
от тнэһингиттэр ылыммыт
эбэһээтэлиһтибэтин 130 бы-
рыһыан толорбута. Саһа
дыһага кнэһиэн баран, Саха
АССР 50 сыллаах юби-
лейин көрсө үрдэтиллибит
эбэһээтэлиһтибэни ылымнан
үлэһит.

Аһылыкка кнэһит сыл-
гылары, отделение 1050
ыһаһын уонна 110 хаһааһы-

тыба сүөһүтүн сир орторун
тиһэр. Вилигин фермалар
кыбылара хөһүү буғул кур-
дук кээкээһинт кээһиниллээх
отторунан туоллулар. Ыла-
лар отторун таһытын чу-
гаһатта. Маһы таһынан
быһа буллар эрэ мас таһы-
тыгар көмөлөһөр. Күүрээһ-
нээх үлэһитэн Мырыланы
бүтүнүү хааччылаа олох-
тоохтор маһталларын ылым-
налар.

Е. МАССАЕВ.

Бахсы. Манна 9 агит- зона былырыныгыттан төрүлөн балайда төрө- нүнээхтик үлэниллэр.

Сотурутаабыта зоналар иски ардыларыгар куота- лаһыы түмүгэ табыота. Куоталаһыы кыайылаах- тарынан 1 миэстэни ы- быт 3 №-дээх «Сардагы» зона (начальник Заха- ров Михаил Михайло- вич), 2 миэстэни ыбыт 2 №-дээх «Кустук» зона (начальник Решетников Петр Николаевич) уонна үһүс миэстэбэ тиксигит 6 №-дээх «Толон» зона (начальник Хомутова Татьяна Николаевна) аа- дылынылар.

Үөрэнэччилэр үөрэби би- лилэрэ урдугунан 1 миэс- тэбэ 2 №-дээх «Кустук» зона (начальник Сыл агар- даах түмүгүнэн үөрэби билин 88,2 бырыһыанга тэҥнэстэ. Манна Паша Лыткина, Шура, Валя Федотовалар, Миша Лыт- кин, Настя Мехничева, Федя Сорокумова «4», «5» сыанаба үөрэнэллэр.

Саахымат, дуобат кү- рэхтэһиитигэр үчүгэй тү- мүгү 6 №-дээх «Толон» зона ситистэ. Ыланьык- сыт Башева У. Н. дуо- бакка, көчөгөр Попов Н. Ф. саахыматка ордун үчүгэйдик, оттон атын зоналартан саахыматка, дуобатка Лыткин Н. Р., Оконешникова А. М. уо. д. а. балайда ситиһи- лээхтик оонькоотулар.

Үөрэнэччилэр дуобат- ка күрэхтэһиилэрэ ордук эрийиһиһээхтик барда. Кеша Гоголев 5,5, Гурий Оконешников 6, Ира Баше- ва, Вася Протодьяконов 4,5 очкону ылан бастаа- тылар.

Сага дымлаабы бал- маскарадка 3 №-дээх «Сардагы» зонатын олох- тоохторо 23 суол араас маскардарты өгөрөн ха- ба да зоналардаабыр чор- бойдулар.

Ити курдук Пестряков, Решетников, Хомутова, Захаров уонна Монасты- рева салайар агитзонала- ра балайда үчүгэйдик үлэ- ниллэр.

Карл Маркс аатынан колхоз колхозтаахтара, сулуусулаахтара Саха АССР 50 сылын үлэбэ бэлэхтэрдээх көрсөргө со- руктанан үлэниллэр. Агитзонала түбүктэрэ итинэн өссө элбиир.

К. ЛЫТКИН.

Трактористтаран Ленин аа- тынан колхоз (Амма) мехи- низатора Тарабукин Н. Е. ДТ-75 тракторынан 2163 гектар сымнаас хорутууну өгөрөн, Дорогунов Н. И. (Ле- нин аатынан колхоз, Чу- рапчы) МТЗ-52 тракторы- нан 1202 гектары өгөрөн бастаатылар. Уопсай түмү- кэ Ленин аатынан колхоз (Амма) 936,4 баалы ылап маннайгы миэстэбэ тиксэн, көһөрүлбө сылдьар Кыһыл Знамяны ылар чыһаа эрди- лээхтик тигистэ. Эрилик Эристин аатынан колхоз 327,2 баалы ылан иккис, 323,4 баалаах Ленин ааты- нан колхоз (Чурапчы) үһүс буоллулар.

Үс колхозтар итилетка устатыгар куоталаһыларын дуогабара илэн каттанна.

Н. ТАРАСОВ.

бырыһыан толорон, Эрилик Эристин аатынан колхозу 6,2, Ленин аатынан колхозу (Чурапчы) 8,1 баалынан кыайталаата.

Коллентивтар уонна бири- динилээн бастыгыгар ааттара эмиз билиннэ. Бастыг фер- маларынан Эрилик Эристин аатынан колхоз Улахан Сы- лыы (старшай Кузьмина А. Т.) бири фуражнай ынах- тын 1882 кг ман бастады, Ленин аатынан колхоз (Чу- рапчы) Адаам адааһын фер- мата (старшай Вельх З. И.) 1745 кг ман иккис, Эри- лик Эристин аатынан кол- хоз Семён үрөһүн фермата (старшай Сысолыгина В. И.) 1715 кг ман үһүс буолу- лар. Бастыг ыппыксыттар- ынан Эрилик Эристин аа- тынан колхозтан Пестерова А. Н., Кузьмина А. Т., Тара- букина В. К. буоллулар.

17,7 баалынан кыайталаата. Сүрүн ситиһинэн ааспыт дымлаабыр үтү ыаһын бири фуражнай ынахтан 24 кг үрдэтти түмүгэр валовой ыан аһарылыыта буолла. Хонуу үлэтигэр 7 суол кө- рүнтөн ордун туорахтаах културалар үүнүүлэриттэн Ленин аатынан колхоз (Ам- ма) бири гектартан 10,4 центнери ылан куоталаһар колхозтарын ыраадынан, хааллартаата.

Государствода эти, үтүү- тымлааһынна Чурапчы ле- ки колхозтара хатыһан, Эри- лик Эристин аатынан кол- хоз сытыах 0,1 баалынан Ленин аатынан колхозу (Чу- рапчы) кыайда, оттон Ленин аатынан колхозу (Амма) 10,2 баалынан лаппа хаалларда.

Транспорнай үлэбэ былаан- наах сымнаас хорутуу үлэтин үс колхозтан Ленин аатынан колхоз (Амма) 114

ТӨРӨППҮТТЭРДИН КӨРСҮНҮҮ

Сылан орто оскуолатын үөрэнэччилэрэ Түөйэ учаас- тагар калан концерт көрдөр- дүлөр. Концерт иһинэ учуу- тал А. Н. Ноговицын оскуо- ла үөрэби билигин, бу би- риттэбэ олоор үөрэнэччи- лэр үөрэхтэрин тустарынан

бистэбэ өгөрдө. Онуо кы- лаас үөрэнэччигэ Н. Дьяч- ковская саха билиһилээх суруйааччыта Эрилик Эри- стини төрөбүтө 80 сылын туолбутунан, кини олобуу уонна айар үлэтин туһунан лекцияны аахта.

П. ДЬЯКОНОВ.

КАБИНЕТТАР ҮЛЭБЭ КИИРДИЛЭР

Интернат-оскуолаба бы- ылгы үөрэх дьылын иккис агарыттан, кабинетнай сис- теманын үөрэни садалаһа. Кабинеттар бары наадалаах пособиеларынан хааччыл- ылар. Биология, саха ты- лы, история, байыаннай үөрэх кабинеттар сабыс- сана мебеллэр киллэрилин- нилэр. Маны харыстыыр наадатыгар хас биридин үөрэнэччигэ контуруол олох- тонор, күннээби дьуһууру- най барытын көрөн-истэн баран, атын кылаас дьуһуу- рунайыгар туттарар. Билиг- итэ кабинетнай системада VIII—X кылаастар кириди- лэр. Эһиллэһтэн ыла оскуо- ла бары кылаастара кири- рэхтэрэ.

Гера ИВАНОВ.

X кылаас үөрэнэччигэ.

Саха государственнай уни- верситета.

СНИМОККА: ИТФ ми- нералогияда старшай препода- дателэ Д. Н. Павлушин (хаһас) уонна иккис курс студена Вадим Шаранов.

С. Веловой фотота.

ССТА фотохрониката.

БЭЙЭТТЭН ТУТУЛУКТААХ

Сотурутаабыта интер- нат-оскуола үөрэнэччи- лэрин уопсай муһуһахтара буолан ааста. Муһуһаах- сыт аһардаабы үөрэх тү- мүгэ көрүлүннэ. Дымлаа- ты оскуола завуна Е. С. Лукина өгөрдө. Кини сыл аһардаабы үөрэби билин 77,8 бырыһыанга тэҥнэ- ситти, ити үөрэнэччи- лэр дьарыктаһааттарыт- тан, дьиссиплинынни ту- туспат буолууларыттан тахсыбытын билиһэтэ.

— Үөрэби билиһит биһигиттэн бэйэбиттэн тутулуктаах. Чин били- ни ситиһэргэ уруокка учуутал кэлсээни болго- йон истиһахха, уруогу утум-

наахтык аадыахха наада, — дири комсомольскай те- рилтэ секретара Виктор Ефремов.

Итиктэн кэлин тыл эппит үөрэнэччилэр оскуо- лаба үөрэх билиһе намы- һабын, комсомольскай тө- рилтэ комитетта, оро само- управлениета уота-көһө суох үлэниллэрин, уруок- ка болгомто суобун, дьис- сиплинына тутуһулаабы- тын ыйдылар.

Муһуһах үөрэх-интии үлэни туһаарга туһаа- Һан уураах ылыһна.

ВАЛЯ ЧЕПАЛОВА,

10 «б» кылаас

үөрэнэччигэ.

ЧУРАПЧЫ

ЭДЭР СААҔА

ЫБСЛКС XXV уобаластаабы конференциятын делегата

Биһиги МАШАБЫТ

Тохсуньбу бытархаа тыһыыта төрөлуһан ту- рар, туох барыта иһи- биһкэ дьлы. Арай онно очко кыһаллыбатах кур- дук бу Улуу Сыһы орто- туһан дьөгөһүн хас да маньыһыт кыргыттар ботур-ботур көпсөтө-көпсө- тэ хотонноругар баран кһаллар. Кинилэр ортоло- ругар биһиги Машабыт эмиз баар.

Икки сыллаабыта үө- рөхтэрин бүтэрэр, көр- дөөх-нардаах оскуолада- ыттан араһсар күннэри- гэр оскуола директора эппит тылларын санаан кэллэ: «...Дьэ, эһиги сөп- кэ санаммыккыт. Төрө- бүт колхозхутугар тахсан, икки сыл устата кини экономика бөбөргүүрү- гэр көмөлөһүү—улахан көсүлүлээх уонна хайһа- лаах дьыала. Колхоз үлэ- тигэр араас ыраахаттары көрсөххүт, оттон таһы- Һан турбакка, дьиниэх эдэр кини эрчиминэн дьайыардаахтык үлэни- хэ наада...»

Маша ити тыллар бэбэ- нээ аһиллэбиттэрин кур- дук саныйар. Оттон икки сыл хайы-үйөбэ аһа- обуста Маша өһүһү бү- ҕэриит табаарыстарын, дьуһааларын кытта бири биһэ санаабы ылыһан Те- лей Дирингинэбэ «Төрүт, ытчат-комсомольскай фер- матыгар үлэһин тахсыбы- та. Сага үлэһэн эрэр- тар киниэхэ бастаан утаа- раас ыраахаттар, кимнэ- раас барытыгар да буола- Һа курдук, ханна ба- Һаппай, баалара. Ол

ыраахаттары туоратарга Машада опиттаах кыр- дыаһас маньыксыттар элбэх сүбэни-аманы бири- биттэрэ, көмөнү өтөрбүт- тарэ, күүһүгэр күүһү эһи- гэтэрэ.

Аһар хонуктар үлэ ыра- хаһтарын илбэ барар, күннэр үтөһү абалар буолбуттара, Маша үлэ- тигэр улам ыллараа, сөбү- лээп уонна ситиһиллэһэн испитэ. Ол туһунан билиһин Калинин аатынан колхоз бастыг маньык- сыттарын аһаһыгар ки- чи аата баара буолар.

Маша аһардаас ман- ыкыксыттыр үлэтиһэн эрэ муһурдаммат, обще- ственнай үлэбэ активнай- дык кыттар. Ааспыт сыл- лаахха октябреноктарга баһаатайдаабыта. Комсо- мольскай төрүлтэ мытар үлэтигэр кыһамнылаах төрийсөөччү, көмөлөһөөч- чү. Адыһах хонуктаабы- та кини олоһор хаһан да умкуллубат кэрэ-балиэ хардыы оһоһулуһна. Ма- рия коммунистическай партия чилиһигэр канди- даттынан ылыһынна. Үлэ- тигэр ситиһинитти бири билиһиннэ ЫБСЛКС Кини Комитетин «Тыа хаһаа- Һыотыбатын бастыг үлэ- нитигэр» дьин аһаһуһан наһарадалаһыта буо- лар.

Буолаары турар XXV уобаластаабы комсомоль- скай конференцияда Ма- рия Гуляева оройуоннаа- бы комсомольскай төрүл- тэттэн делегатынан быы- барданна.

Г. ПОПОВ.

ИТЭБЭСТЭРИ
СОЛУУЛААХТЫК ТУОРАТЫАХХА

Балаһыанна быһытынан народнай хонтуруол группалара уонна постара икки сыл болдоххо талыллан үлэтиллэр. Итинэн сибээстээн, ССРС народнай хонтуруолун комитетын уурааһынан, 1971 сыл балаһа-ахсынны ыйдарга отчуоттуур-быбардыр мунуулар быһылынылар.

Оройуонга барыта 33 группалар, 75 постар тэрилинчилэр. Ааспыт сыллааҕар пост ахсаана 39-нан эбиллэнэ. Хас уоннуу үлэһит байыттан биридин киһи талыллан, контролердар ахсааннара 504-кэ тийдэ. Кэлин сылларга кинилэр ахсааннарын элбэтэн, маассабай оҕоруу ситиһиллэнэ. Ол курдук 1966 с.—156, 1967 с.—227, 1968 с.—300, 1969 с.—390, 1970 с.—400 уонна 1971 с. 504 киһи буолла.

Группалар представителлэринэн 16 киһи партийнай тэрилтэлэр секретардарын солбуйааччылар, 13 киһи парткомнар, партбюролар чилиэннэрэ талыллан, хонтуруолга партийнай салалтаны олохтоонунга сөптөөх усулуобуйа тэрилиннэ. Барыта 120 рабочайдар, 159 колхозтаахтар, 169 коммунистар, 67 комсомолецтар, 125 дьахталлар, 84 олохтоох Советтар депутаттара быыбарданналар.

Отчуоттуур-быбардыр мунуулар түмүктэри оройуоннаабы народнай хонтуруол комитетыгар, ССКП райкомун бюротугар уонна народнай контролердар оройуоннаабы семинардарыгар—үөрөхтэригэр дьүүллээнэ, практической сорууттар туруорулуунулар. Эрилик Эристини аатынан колхозна, Одьулуунна, Кытаанахха инструктивной семинардар уонна оройуоннай семинар быһылынына. Партийнай тэрилтэлэр секретардара отчуоттуур-быбардыр мунуулар быһаччы салайан ытыгылар.

Народнай контролердар оройуон колхозтара, совхоза уонна хаһаайыстыбаннай тэрилтэлэрэ 1971 сылга государственнай быһааннары толорууларыгар бэйэлэрин ыһахтарынан көмөнү оҕордулар. Мясомолкомбинаттаабы, оройуон балыһаһынаабы, Карл Маркс аатынан колхозтаабы, Мындааһытаабы, Одьулууннаабы уо.д.а. народнай хонтуруол группалара быһааннахтык үлэтиллэр. Кэлин бириэмэҕэ междоколхозстройдаабы, бытовой комбинаттаабы, ДЭУ-таабы уо.д.а. группалар үлэлэрин кууаһана суох саалаан эрэллэр.

Ол эрэри хонтуруол группаларын уонна постарын үлэлэригэр билигин да элбэх итэбэстэр бааллар. Партия XXIV съездин көрдөбүллэригэр сөп түбэһиннэһэн, онно эппиэттир курдук үлэ ытыллыбат. Кинилэр үлэлэрин саамай сүүрүн итэбэһэ быһаана суох үрдүнэн үлэлэһин. Ити группалар председателлэрин, постар салайааччыларын өттүттэн үлэһэ эппиэтэ суох сыһаанна-

һыттан, инициативага суох үлэлэһинтэн тахсар. Сорохтор үлэһиттэн ким эрэ соруулаһырын көтөһүлэр, онисовор «үгүсүү кинирбэт, тугу бэрэбэркэллэхтигэр?»—диэн тыллаһааччылар эмнэ бааллар.

Бэрэбэркэлэр эрдэттэн быһааннахтык сэрэтэр дьаһаллары ылымы быһытынан ытыллыбаттар, хойутаан, итэбэһэ-быһаас, ыһыллы-тобуулау тахсыбытын эрэ дэп-цинтэн «регистрация» курдук бараллар. Сорохтор бэрэбэркэлэри үрдүнэн, көтүмэх-тик, ыһаарыйым эрэ түмүктэр ытыталлар. Арыаллыбыт итэбэстэри туораттарар дьаһаллары ылымы ситиһэбэттар. Бэрэбэркэлэр түмүктэрин группа уонна пост чилиэннэрин мунуулар дьүүллэһэбэттар, абы-һах ахсааннаах активтар эрэ ытыталлар. Оттон үгүс чилиэттэр ытытыбаттар, кинилэр тугу үлэһиттэхтэрин, функциаларын уонна быраантарын үчүгэйдик билбэттэр. Ол үрдүнэн оройуонга ытытыллар семинарларга сылдыбаттар.

«Сельхозтехника» отделениета ааспыт сылга дулҕаны астарын быһаанын, бытов-кой комбинат быһааннаах үлэлэрин толор-ботулар. Эрилик Эристини аатынан колхоз 1971 сылга биир ыһахтан үтү ыһаһын 1970 сыллааҕар 94 кг үрдэтэн, 1616 кг-га тириттэбит буоллаһына, биир тэг усулу-бууаа олорор Ленин аатынан колхоз 107—139 кг-нан таһаары түстүлэр. Биридин ыһахтан Мырыла курдук быһааннаах отде-лениета 988 кг, Хаһылыга 999 кг эрэ үтү ытытылар. Оттон Мэлдэхонтэ «Сарда-на» ферманы манньахыттар сайыһыны 4 ыйга 1050 кг үтү ытытыттар.

Итинни итэбэстэр сүөһүнү уотуга, тех-никины үлэлэтигэр, бурдугу үүннэригэр, промышленнай тэрилтэлэр үлэлэригэр баал-лар. Бу резервни кууһааннаах туһанарбы-тын көрдөрөр. Өскөтүн хонтуруол груп-палара уонна постара бары үчүгэйдик үлэ-тиллэрэ буоллар, ити тахсыбыт итэбэс-ти агарын, мун-сататтар чилиэрин, ач-чатыахха сөп этэ.

Инициатива партийнай тэрилтэлэр, ха-һаайыстыбалар уонна бары тэрилтэлэр са-лайааччылар хонтуруол группаларын, постарын үлэлэрин тупсарарга, кинилэр быһааннаахтык үлэтиллэрин ситиһэргэ, эрдэттэн сэрэтэр дьаһаллары ылымы быһы-тынан, үлэлэрин быһаанын бигэргэтэллэрэ, көрдөбүлү туруоруллара наада. Кинилэр арийыбыт итэбэстэри туоратарга, этилэ-рин олоххо киллэрэргэ, үлэтиллэригэр сөптөөх усулуобуйаны тэрийэргэ кыһамны-ны күүһүрдүү эрийиллэр. Народнай кон-тролердар кинилэр уга илтиллэринэн, ко-мсомолецчүлэринэн буолаллар, ону таба туһаныахха.

С. ЗАХАРОВ.

оройуоннаабы народнай хонтуруол
комитетын председателэ.

КОНТРОЛЕРДАР ҮӨРЭХТЭРЭ

Сотурутаабыта ытыллыбыт народнай контролердар бастайааннай үлэһиттэр се-минарская занятиеларыгар манньа тем-ларга лекциялар ааһылынылар.

1. Гражданин сыйабыһаһыналарын уонна үгүсүлэрин туһунан законодатель-ство. Лекцияны аахта народнай хонтуруол комитетын штаты таһынан инспектора таб. Романов С. С.

2. «Комсомольская проектордар» үлэ-лэри туһунан БЫСЛКС райкомун секре-тар таб. Носов Т. В.

3. Народнай хонтуруол группаларыгар уонна постарыгар отчуоттуур-быбардыр мунуулар түмүктэрин уонна инициатива со-рууттарын туһунан народнай хонтуруол комитетын председателэ таб. Захаров С. А.

4. Народнай хонтуруол группаларын председателлэрин аастаһыны быһытынан

этиллэри оҕордулар: мясомолкомбинаттаа-бы группа председателэ таб. Кузьмин Н. Ф. уонна Карл Маркс аатынан колхозтаабы группа председателэ таб. Мохма-евский А. В.

5. Общественная сүөһү ыстыгыт тэри-һинэ народнай контролердар сорууттарын туһунан таһаайыстыбатын управле-ниетын начальнига таб. Сергей С. И.

Семинарга барыта 54 киһи сырытта. Ол эрэри Одьулууннаабы, Калинин аатынан колхозтаабы, Болтонотооду, Мырылаа-абы, Кытаанахтаабы уонна үрдүктөн оло-ро сибээс уоһуһаабы, туугу уһаастагы-наабы народнай хонтуруол группаларыт-тан кыттынымы ыбатылар.

Инициатива ытытыллар семинарларга үөрөхтэргэ ытытыллар народнай контро-лердар сылдыһытара булгуччулаах.

Биһиги
МАЯКТАРЫБЫТ

Народнай хонтуруол органнын үлэлэригэр ак-тивнайдык кыттыбыт үчүгэй үлэлээх контролердар 1971 сылга наһаадалары уонна бириэмэлэри ы-лылар. Кинилэр ортолоругар бааллар:

Кузьмин Николай Фомич—мясомолкомбинат на-роднай хонтуруолун группатын председателэ. Кини «ССРС народнай хонтуруолун органныгар акти-най үлэтин иһин» диэн Вочуотунай аатынан наһа-раадалаһа.

Габышев Георгий Романович—Эрилик Эристини аа-тынан колхоз народнай хонтуруолун голоной групп-атын председателэ.

Соловьев Петр Сергеевич—Субуруускай аатынан совхоз экономика, народнай хонтуруол группатын чи-лиэнэ. Кинилэр ССРС народнай хонтуруолун коми-тетын Вочуотунай грамотатынан наһаадалаһылар.

Саха АССР народнай хонтуруолун комитетын уу-рааһынан сыһаалаах малларынан бириэмийэлэһинилэр:

Лыткин Степан Кирикович, Аверинский Давид Га-прильевич, Фомин Николай Васильевич—Мындааа-һытаабы народнай хонтуруол группатын чилиэннэрэ. Дьячковский Василий Яковлевич—Одьулууннаабы на-роднай хонтуруол группатын чилиэнэ. Мохма-чевский Андрей Васильевич—Карл Маркс аа-тынан колхозтаабы народнай хонтуруол группатын председателэ, Турантаев Григорий Егорович—группа чилиэнэ, Пермяков Данил Данилович—Калинин аа-тынан колхоз народнай хонтуруолун голоной груп-патын председателэ, Турантаев Андрей Георгиевич—оройуоннаабы народнай хонтуруол комитетын чи-лиэнэ.

Оройуоннаабы народнай хонтуруол комитетта наһа-раадалаһыт уонна бириэмийэлэммит народнай кон-тролердар бу улахан бочуоттаах үлэһэ инициатива өссө активнай кыттынымы ыһалларыгар уонна кини-лэргэ олохторугар дьолу-соргуну, туйгуу доруобуйа-ны баһарар.

УУРААБЫ
ТОЛОРУУГА ЭРГИЛЛЭН

Народнай хонтуруол ко-митетын мунуулар «Райпо-требсоюз систематыгар эргин быраабылаларын куруубай-дык кэһини чакчыларын ту-һунан» народнай хонтуруол комитетын 1971 сыл муус-сар ый 27 күннээх уурааһын толоруу туругун туһунан боппурус дьүүллэһилиннэ.

Райпотребсоюз бырабы-лыһаһыта (председатель Петров И. С.), Чурапчы сель-потун бырабылыһаһыта (председатель Попов В. А.) бу уурааһы олоххо киллэри-тэ кэһе үлэһити ыһытыт-та билиэтэһинэ. Комитет уу-рааһын райпотребсоюз уонна сельпо бырабылыһаһыналарын, народнай хонтуруол групп-атын уонна коллектив прои-водственной мунууларга дьүүллэһиттэр, анализ дьаһаллар быһааннара оҕо-һулан үлэ ытыллыбыт.

Оройуон салайар органа-рын кытта—сөбүлэһиннэһэн, дефициттэй таһаары сү-рүннээн эргин линиятынан соботуоскаа атылаһыт. Ол курдук, мебели уонна эдэхтик атылаһаһа таһаар-дары атылаһаһыттан 17

сүөһү тутулуубут, итиннэ 4027 солкуобай төлөмүт. Сүөһүлэһтэр туттарбыт сүө-һүлэрин күһүн эт тонугор дьэри араспыһаһаһа бэйэлэ-рэ көрөллөрүгэр хаалларан барап, кэлин олорон атытга таһаарыллыбыт. Итинн та-һаанан тон этинэн 277 кг ыһах этэ, 290 кг сибииһэ этэ тутулан, 2423 солкуо-бай төлөмүт.

Коллеккалаах мотоцикллар райсовет исполкомун комис-сияһынан, товус одинарнай мотоцикллар таһаарыһа-нарыгар үлэһиттэн уонна «Дружба» эрийилэр туһаан-наах дьаһалларга олоһуран, сөптөөхтүк атылаһаһыттар. Эргин быраабылаларын нэ-һитини таһаарыт дууһула-таах дьоннор, комитет уураа-һа олоһуран, үлэлэриттэн бохоломмуттар.

Ол эрэри комитет уураа-һын сорох мууннара билигин да ситэ толорулаһа илтиэр. 1800 солкуобай суумаа кооперативнай үпкэ арас-тараатаны таһаарыт Ыры-кеев С.Н. подотчуоттаах үлэ-титтэн, райпотребсоюз аа-

(Вүтүтүтү 4 стр. көр.)

